

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 8C/68/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7813203139
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Dušáková
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2013:7813203139.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, sudkyňou JUDr. Jarmilou Dušákovou v právnej veci navrhovateľa Profidebt Slovakia s. r. o. , Mliekarenská 10, Bratislava, IČO: 35 925 922, právne zastúpený Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Kováč, s. r. o. Bratislava, Kubániho 16 proti odporkyňi Z. Y., nar. XX. 3. XXXX, bytom U. XXX, o zaplatenie úrokov z omeškania a zmluvnej pokuty 109,21 Eur s prísl., takto

rozhodol:

Odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľovi 8,5 % ročné úroky z omeškania zo sumy 12,- Eur od 13. 5. 2008 do zaplatenia, zo sumy 184,87 Eur od 18. 12. 2007 do zaplatenia, zo sumy 16,05 Eur od 16. 4. 2008 do zaplatenia, zo sumy 186,68 Eur od 18. 1. 2008 do zaplatenia, zo sumy 125,16 Eur od 12. 2. 2008 do zaplatenia a zo sumy 35,97 Eur od 18. 3. 2008 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Súd konanie o zaplatenie 109,21 Eur - časti zmluvnej pokuty s 8,5 % ročným úrokom z omeškania od 29. 4. 2008 do zaplatenia, z a m i e t a .

Odporkyňa je povinná zaplatiť k rukám právneho zástupcu navrhovateľa trovy konania vo výške 139,62 Eur, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Navrhovateľ pôvodne podaným návrhom v konaní, vedenom pod sp. zn. 8 C 84/2012 tunajšieho súdu sa domáhal zaplatenia sumy 871,56 Eur s 8,50 % ročným úrokom z omeškania od splatnosti jednotlivých faktúr do zaplatenia, z titulu neuhradených faktúr za poskytnuté verejné telekomunikačné služby, v zmysle Zmluvy o pripojení a Dodatku k zmluve o pripojení, uzavretej medzi navrhovateľom a odporkyňou zo dňa 18. 10. 2007, za obdobie od 22. 3. 2008 do 21. 4. 2008 - faktúra č. XXXXXXXXXXXX, splatná 12. 5. 2008 na sumu 12,- Eur, za obdobie od 22. 10. 2007 do 21. 11. 2007, - faktúra č. XXXXXXXXXXXX, splatná 17. 12. 2007 na sumu 184,87 Eur, za obdobie od 22. 2. 2008 do 21. 3. 2008 - faktúra č. XXXXXXXXXXXX, splatná 15. 4. 2008 na sumu 16,05 Eur, za obdobie od 22. 11. 2007 do 21. 12. 2007 - faktúra č. XXXXXXXXXXXX, splatná 17. 1. 2008 na sumu 186,68 Eur, za obdobie od 22. 12. 2007 do 21. 1. 2008 - faktúra č. XXXXXXXXXXXX, splatná 11. 2. 2008 na sumu 125,16 Eur, za obdobie od 21. 1. 2008 do 21. 2. 2008 - faktúra č. XXXXXXXXXXXX, splatná 17. 3. 2008 na sumu 35,97 Eur a faktúra č. XXXXXXXXXXXX splatná 28. 4. 2008 na sumu 310,83 Eur, t. j. zmluvnej pokuty.

Súd rozsudkom zo dňa 27. 9. 2012 sp. zn. 8 C 84/2012 - 73 zaviazal odporkyňu k zaplateniu sumy 561,56 Eur istiny s tým, že konanie o zaplatenie 8,5 % ročných úrokov z omeškania z dlžnej sumy a zaplatenia zmluvnej pokuty vo výške 310,83 Eur s 8,5 % ročným úrokom z omeškania od 29. 4. 2008 do zaplatenia vylúčil na samostatné konania, vrátane rozhodnutia o trovách konania.

V konaní, vedenom pod sp. zn. 8 C 68/2013 tunajšieho súdu o zaplatenie 310,83 Eur zmluvnej pokuty vrátane úrokov z omeškania, súd konanie v časti o zaplatenie 201,62 Eur t. j. časti zmluvnej pokuty s 8,5 % ročným úrokom z omeškania od 29. 4. 2008 do zaplatenia, zastavil z dôvodu späťvzatia časti návrhu t. j. časti zmluvnej pokuty zo strany navrhovateľa s tým, že konanie o zaplatenie sumy 109,21 Eur (zvyšnej časti zmluvnej pokuty s 8,5 % ročným úrokom z omeškania od 29. 4. 2008 do zaplatenia a 8,5 % ročných úrokov z omeškania z celkovej dlžnej sumy 561,56 Eur vylúčil na samostatné konanie vrátane rozhodnutia o trovách konania. Predmetné uznesenie, zo dňa 31. 1. 2013 nadobudlo právoplatnosť dňa 5. 3. 2013. Predmetom tohto konania preto zostalo zaplatenie časti zmluvnej pokuty vo výške 109,21 Eur s 8,5 % ročným úrokom z omeškania od 29. 4. 2008 do zaplatenia, ako aj 8,5 % ročné úroky z omeškania zo sumy 12,- Eur od 13. 5. 2008 do zaplatenia, zo sumy 184,87 Eur od 18. 12. 2007 do zaplatenia, zo sumy 16,05 Eur od 16. 4. 2008 do zaplatenia, zo sumy 186,68 Eur od 18. 1. 2008 do zaplatenia, zo sumy 125,16 Eur od 12. 2. 2008 do zaplatenia a zo sumy 35,97 Eur od 18. 3. 2008 do zaplatenia.

Súd vo veci nariadil pojednávanie. Navrhovateľ svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnil, naďalej trval na podanej žalobe, t. j. na zaplatení zvyšnej časti zmluvnej pokuty odporkyňou, ako aj úrokov z omeškania z dlžnej istiny s poukazom na tú skutočnosť, že odporkyňa bola nesporne v omeškani s platením jednotlivých faktúr a preto je nárok navrhovateľa na úrok z omeškania v zákonnej výške dôvodný. V súvislosti s uplatnenou zvyšnou časťou zmluvnej pokuty vo výške 109,21 Eur, navrhovateľ uviedol, že odporkyňa porušila základné povinnosti v Zmluve o pripojení zo dňa 18. 10. 2007, t. j. platiť dohodnutú cenu a dodržať dobu, na ktorú bola zmluva uzavretá. Zároveň uviedol, že vzhľadom na to, že zmluvná pokuta je uplatnená len v minimálnej výške, t. j. zodpovedajúcej cene za mobilný telefón predaný odporkyňi na základe Zmluvy o pripojení za 1,- Sk, nie je v rozpore so zákonnými ustanoveniami o spotrebiteľských zmluvách.

Poukázal na to, že zmyslom dojednania o zmluvnej pokute bolo predísť porušovaniu zmluvy. Postavenie spotrebiteľa nemení nič na povinnosti dodržiavať uzavreté zmluvy. Ochrana spotrebiteľa nesmeruje k tomu, aby bol spotrebiteľ chránený pred dôsledkami vlastného porušovania zmluvných povinností, ale má smerovať k vytvoreniu rovnováhy, nie preferencií postavenia zmluvnej strany len preto, že ide o spotrebiteľa. Dojednanie o zmluvnej pokute v prípade Zmluvy o pripojení považoval navrhovateľ za dostatočne určité a zrozumiteľné z hľadiska ustanovenia § 37 ods. 1/ a § 544 ods. 1/, 2 OZ.

Odporkyňa napriek tomu, že jej doručenie bolo vykázané riadne a včas sa pojednávania nezúčastnila, ani neospravedlnila svoju neúčast' na pojednávaní, preto súd s poukazom na ustanovenie § 101 ods. 2/ O. s. p. pokračoval v konaní a vec prejednal v neprítomnosti odporkyne, prihliadol pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľa nie je dôvodný a opodstatnený, čo do zaplatenia zmluvnej pokuty a preto návrh v tejto časti zamietol s poukazom neprijateľnú podmienku zmluvy v súvislosti s vymáhanou zmluvnou pokutou a to s poukazom na ustanovenia §§ 544 ods. 1,2,3, 545a/, 53a/, 53 ods. 5/ a nasl. Zákona č. 40/1964 Zb., Občianskeho zákonníka (ďalej OZ).

Podľa § 544 ods. 1/, 2/, 3/ OZ

Ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Ustanovenia o zmluvnej pokute sa použijú aj na pokutu určenú pre porušenie zmluvnej povinnosti právnym predpisom (penále).

Podľa § 545a OZ neprímerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

Rozsudkom Okresného súdu Bardejov č. k. 4C/174/2011-21 zo dňa 30.11.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 23.5.2012 č. k. 3Co/26/2012 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne aj vo veci Okresného súdu Bardejov zo 6.12.2011 č. k. 4C/162/2011-28 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 15.3.2012 č. k. 16Co/32/2012-46.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a OZ je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“

S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov: "Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok." (čl. 6 ods. 1 smernice). Ustanovenie čl. 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku (uznesenie Súdneho dvora C-76/10 POHOTOVOSTĚ/Korčkovská, bod 50), teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ustanovenie § 53a ods. 1 OZ zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav naviac zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku, a preto nemôže ísť len o čiastočnú neplatnosť zmluvnej pokuty. Súdom ako orgán členského štátu EÚ je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a OZ). Plnenie z takejto podmienky naviac vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 OZ ; „z neplatného právneho úkonu“). Naviac zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednanja nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a OZ sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty.

Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejmy a rešpektovaný subjektmi práva ipso facto. Ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania (v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky) je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnou povinnosť rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi, majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takéto - prirodzene anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z.) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti (§ 2 písm. u) zákona č. 250/2007 Z. z.).

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98).

Súd na základe vykonaného dokazovania aj z vyššie uvedených dôvodov zamietol žalobu na zaplatenie zmluvnej pokuty, keďže sa jednalo o neprijateľnú zmluvnú podmienku uplatňovanú v rozpore s ustanovením § 53a ods. 1/ Občianskeho zákonníka.

Pokiaľ by navrhovateľovi bola spôsobená škoda, ktorá zodpovedá hodnote dotácie do poskytnutého telefónneho zariadenia, má navrhovateľ nárok na náhradu škody vo výške poskytnutej dotácie.

Súd je toho názoru, že navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by mu odporkyňa spôsobila škodu ako to predpokladá ustanovenie § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Predpokladom vzniku každej občianskoprávnej zodpovednosti je protiprávny úkon, spôsobenie škody a príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a škodou. Navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by mu vznikla škoda protiprávnym konaním odporkyne.

Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľa aj čo do výšky zvyšnej časti zmluvnej pokuty nie je dôvodný a opodstatnený a preto návrh zamietol s poukazom na vyššie uvedené ustanovenia.

Žalobu v časti úrokov z omeškania, súd považoval za dôvodnú, keďže bolo nesporne preukázané, že odporkyňa si svoju pohľadávku nesplnila riadne a včas a s plnením sa dostala do omeškania a preto navrhovateľovi vznikol nárok na úroky z omeškania, v zmysle § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka.

V zmysle ustanovenia § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní je v omeškaní. Podľa odseku 2/ ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Súd zaviazal odporkyňu k zaplateniu úrokov z omeškania vo výške 8,5 % ročne z dlžnej sumy, ktorá výška úrokov zodpovedá platným právnym predpisom, v súlade s ustanovením § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z, keď výška úrokov z omeškania je o 8-tuálnych bodov vyššia, ako základná úroková sadzba ECB, platná k prvému dňu omeškania, s plnením peňažného dlhu.

Výrok o trovách konania sa opiera o ustanovenie § 142 ods. 2/ O. s. p., ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. S poukazom na tú skutočnosť, že navrhovateľ bol v konaní čiastočne úspešný, čo

do výšky 561,56 Eur, súd čiastočne priznal navrhovateľovi náhradu trov konania vo výške 139,62 Eur, z toho súdny poplatok 33,66 Eur a trovy právneho zastúpenia v celkovej výške 105,96 Eur, vychádzajúc z priznanej istiny vo výške 561,56 Eur za 2 úkony právnej pomoci - prevzatie a príprava zastúpenia a podanie návrhu na súd á 36,52 Eur, 2 x režijný paušál á 7,63 Eur + 20 % DPH t. j. 17,66 Eur, ktoré trovy sú vyčíslené v zmysle Vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb.

Súd zároveň zaviazal odporkyňu, s poukazom na ustanovenie § 149 ods. 1/ O. s. p. zaplatiť trovy konania k rukám právneho zástupcu navrhovateľa.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní, odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Košiciach, cestou tunajšieho súdu.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3/ O. s. p.), uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť iba odvolacími dôvodmi uvedenými v § 205 ods. 2/ O. s. p. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolanie môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie. Ak v horeuvedenej lehote účastníci konania nepodajú odvolanie proti rozhodnutiu, rozhodnutie nadobudne právoplatnosť a po uplynutí lehoty uvedenej vo výroku rozhodnutia sa stane vykonateľným. Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti.